

УДК 7.012:001.891

ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК
ЕЛЕМЕНТІВ ТВОРЧОСТІ ФЕРНАНА ЛЕЖЕ З МЕТОЮ РОЗРОБКИ
СУЧАСНОЇ КОЛЕКЦІЇ ОДЯГУ

Печерська В. П., Чупріна Н. В., Кудрявцева Н. І.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета. Визначення спільних рис мистецтва та моди, вивчення авангарду, як способу проектування форми костюма для подальшої розробки жіночої колекції.

Методика. В роботі теоретичний метод був спрямований на створення теоретичних узагальнень та формулювань закономірностей досліджуваних явищ, їх мета буде полягати в обґрунтуванні існуючих робіт художника та встановленні закономірності зв'язку між ними.

Результати. Можливість створення нової колекції жіночого одягу на основі систематизації та творчої трансформації отриманої інформації.

Наукова новизна полягає у можливості пошуку нового напрямку розробки проектних образів у дизайні костюма для створення колекції одягу за мотивами картин Фернана Леже. Характеризується наукова новизна аналізом та вивченням орнаментів та колористичної гами, а також порівнянням композиційних складових у роботах художника.

Практична значимість. Досліджений матеріал може застосовуватися в роботі фахівців, що працюють в сфері дизайну та проектування.

Ключові слова: мода, форма костюма, композиційний центр, проектування колекції, проектний образ, дизайн костюма

Труднощі, з якими зазвичай стикаються дослідники моди, багато в чому пов'язані з її невловимим, мінливим і вибагливим характером, оскільки сама суть моди виражається у змінах. Але в той же час, моду можливо розглянути як певну сукупність норм соціальної поведінки, які панують в певний час. Зважаючи на мінливий характер, мода постійно вимагає нових напрямів розвитку та креативних ідей, намагається перевершити митців, які її втілювали.

Один з найпопулярніших в історії мистецтва мотивів полягає в інтерпретації творчості французького художника-модерніста Фернана Леже, який був заворожений індустріальним світом. Ф. Леже наділив своїх героїнь потужною статуєю, анатомія яких більше нагадує запчастини для машини. Таким чином художник висловлював свою віру в те, що мистецтво і століття машин разом змінять світ. Об'ємний силует жінок на картинах, великі частини тіла, потужні руки і шия виглядають напрочуд гармонійно, але він зміг надати своїм героїням максимальну міць і силу, зберігши при цьому їх жіночність і красу. Віддати належне художнику зважилися сучасні дизайнери, які за допомогою об'ємних

рукавів скульптурували жіночий силует так, щоб він виглядав потужним і впевненим, як у героїнь Ф. Леже. Так, креативний директор модного бренду *Roberto Cavalli* Пітер Дундас представив, як могла б виглядати жінка Ф. Леже сьогодні, Олів'є Рустам процитував її образ топами всіх відтінків nude-палітри і металевим кольє, а Симон Порт Жакмен лише накреслив її силует за допомогою об'ємної сорочки довжини міні.

Проблеми існування живопису в мінливій практиці сучасної моди нерідко стають приводом для наукових і професійних дискусій. Художники, мистецтвознавці, глядачі намагаються прогнозувати життєздатність мистецтва в умовах експансії, глобального ринку і інших реалій XXI століття.

Комплексне осмислення авангарду вимагає здійснення культурологічного аналізу, як вважає мистецтвознавець Г. А. Сорохан. За його словами, «постійно збагачуючи суспільство новими художніми творами, мистецтво створює «предметну основу» художньої культури, яка впливає на все художнє життя суспільства. Все, що робиться в мистецтві вже пам'ятник епохи, відображення часу, а це найцінніше в культурі» [9, С. 50].

Постановка завдання

Метою даної роботи можна назвати визначення спільних рис авангарду як провідного напрямку сучасної мистецтва, та моди, як способу проектування форми костюма для подальшої розробки жіночої колекції.

Результати досліджень

Як відомо, всі очікують від моди оновлень, новизни та орієнтуються на несподіванку в тенденціях кожного сезону. Адже закріплення модних стандартів призводить до того, що вони стають типовими, перестають бути модними, перетворившись в аналог уніформи. Творчим джерелом та темою даної роботи є творчість французького художника-авангардиста Фернана Леже (*Leger Fernand*). Його дивовижна здатність гармонізувати безліч насичених, сміливих кольорів, органічно вписувати їх у чіткий монохромний скелет композиції, змушує знову і знову досліджувати його роботи, аналізуючи їх з різних точок зору. Буквально кожен фрагмент картини дає шанс створити на його основі свою власну креативну роботу.

Одним з головних законів у живописі Фернана Леже були закони контрастів, для їх досягнення він використовував чіткі креслярські лінії й робив умовне штрихування. Цей композиційний прийом постійно присутній в роботах Леже: в композиціях з природнім контрастом між квітами, листям і корінням дерев; побутовий контраст виявляється між трубками, свічниками, парасольками і спортивним приладдям;

індустріальний – між сходами, колами, машинними деталями, колесами; нарешті, існують контрасти прямих і округлих ліній, статички й динаміки. Сам Леже говорив: «Прагнучи досягти стану пластичної напруженості, я застосовую закон контрастів, як засіб відображення життя. Я порівнюю валери, лінії і суперечливі кольори. Я протиставляю прямі лінії кривим, поверхні площинні - поверхням модельованим, тони в відтінках – тонам локальним» [1, С. 85]. Частіше за інші в композиціях можна зустріти улюблені сюжети Фернана Леже, якими були люди в місті, машини і механізми.

Леже стверджував: «Твір мистецтва має бути вираженням своєї епохи, як будь-який інший інтелектуальний прояв. Живопис, будучи мистецтвом бачення, в разі потреби є відображенням зовнішніх умов, а не психології. Існування сучасної людини-творця є набагато складнішим і насиченішим, ніж життя людей попередніх століть. Уявлення про речі стає менш фіксованим, предмет сам по собі проявляється менше, ніж раніше. Пейзаж, що перетинається, що розривається автомобілем і швидким поїздом, пущеним на всю швидкість, втрачає своє описове значення, але виграє в значенні синтетичному» [2, С.54].

В ході створення своїх композицій Леже використовував оригінальний прийом, він створював свої роботи нанесенням тла олійними фарбами або гуаші, і лише потім приступав до роботи над композицією, яка часто складалася з розрізнених елементів. Таким чином, багато героїв з'являлися в роботі спонтанно та поступово. У старості Леже не раз висловлював невдоволення створеними образами: «З віком горизонти розширюються, знання поповнюються. Тепер я прагну до різноманітності в особах. Я знаходжу, що мої фігури занадто однакові і невиразні» [2, С. 104].

Масштабність, монументальний розмах в поєднанні з пластичною ясністю і відчуттям декоративності, властивими мистецтву Леже, дозволяють творам художника органічно поєднуватися з сучасною архітектурою, вписуватися в її простори. Найкращий доказ тому – гобелени за картинами Леже, що прикрашають сучасні інтер'єри. Спадщина великого творця включає в себе не тільки картини, а й скульптуру, кераміку, дизайн одягу та килимів, книжкові ілюстрації, декор в театрі та кіно. Також художник був талановитим монументалістом, він створював мозаїки і вітражі. Фернан Леже багато подорожував, і займався оформленням монументальних будівель, наприклад, зали фізичної культури для Всесвітньої виставки в Брюсселі. На жаль, проекти Фернана Леже не зацікавили організаторів цієї виставки в Парижі 1937 року. Майстер виконав одне замовлення – монументальний стінний розпис для Палацу відкриттів. Він називався «Передача енергії», де на тлі пейзажу зі слідами минулої бурі і різнобарвною веселкою зображувалися щогли

електропередач і трансформатори. Одного разу несподівано для самого себе Леже зробив відкриття. Спостерігаючи за марсельськими докерами, які штовхали один одного у воду, художник подумав, що було б цікаво переосмислити людину в момент польоту, коли вона знаходиться у відкритому просторі [3, С. 24-27, 17, С. 5].

Мовою лаконічних, чітких ліній і форм художник висловлює ясну але об'ємну думку – складні взаємовідносини людини з природою і технікою. Технічна революція у ХХ столітті створила нове середовище проживання людини, багато в чому порушивши її гармонійні зв'язки з природою. Однак Ф. Леже знаходить гармонійне поєднання природного і технічного аспектів в оточенні людини. Яскраві, активні кольори створюють в цілому гарний настрій. В кінці кінців творчість Ф. Леже прищеплює смак до нових форм і ритмів індустріальної епохи, спонукає до естетичного осмислення світу технічних перетворень.

Саме тому, в даній роботі за творче джерело натхнення обрано живопис Фернана Леже. На думку авторів, дуже цікаво пропустити через себе знакові образи і подивитися як живопис минулого буде виглядати в сучасних проектних образах та графічній техніці, беручи за основу фрагменти робіт, та об'єднуючи їх у відповідності до потреб сучасного дизайну костюма.

З проведеного аналізу можна зробити висновки, що адаптація в дизайні сучасного костюма художніх образів живопису є завжди актуальною, адже аристократичність і жіночність є провідними тенденціями жіночої моди щосезону, в той час як у чоловіків панує демократичність і перевага стилю casual над усіма іншими.

Отже, авторами охарактеризовано, що жіноча мода сезону осінь-зима 2018-2019 підкреслює жіночність, та в деяких місцях екстравагантність і так же запам'ятовується яскравими акцентами. Фактично жоден показ моди цього сезону не обійшовся без червоного – цей колір офіційно переважає восени і не лишиться без уваги й у холодну пору року. Червоний модно носити в офіс – звідси грандіозно велика кількість пропонувананих керівними модними марками червоних брючних костюмів, приталених блейзерів і суконь-чохлаїв; червоний, звичайно ж, буде першим вибором для вечірки або урочистого виходу на будь-який урочистий захід. Цієї осені неможливо пройти повз вишуканого оксамитового плаття. Оксамит і вельвет – тканини, до яких провідні дизайнери віддають перевагу в новому сезоні особливо часто, акцентувавши їх аристократизм. Провідні тенденції моди осінь-зима 2018-2019 – вінтаж (особливо естетика 1970-х та широкі плечі, картатий тартан, масивні хутрянні шапки і ретро-хутро у всіх відтінках спектра – від яскраво-рожевого до глибокого гірчичного), гліттер

(блискучі, обсипані сріблястою крихтою ботильйони на широкому каблучі, дзеркальні човники і позолочені чоботи до коліна) і вікторіанські акценти, особливо високий ажурний «шекспірівський» комір. Не залишає своїх позицій і романтичний квітковий принт: цієї осені він оздоблює пальто-халати з оксамиту, аристократичні сукні з шовку з довгими рукавами і довгі спідниці в підлогу з благородними складками. Вулична мода осінь-зима 2018-2019 теж обіцяє масу ідей для натхнення, вона більш багата нейлоновими тренчами яскравих відтінків, об'ємними світшотами з широкими рукавами поверх рваних джинсів і стильним взуттям та аксесуарами. Фото вуличної моди з різних куточків світу демонструють повернення фольклорної теми: багато дівчат віддають перевагу печворку і речам з вишивкою ручної роботи [12-14].

Чоловіча мода осінь-зима 2018-2019 на відміну від жіночої, відходить від звичних стандартних силуетів в сторону більшої свободи і демократичності. В наслідок цього популярність об'ємних бомберів і пальто, варених і дублених жакетів з коміром із овчини, широких спортивних штанів і об'ємних світшоти з веселими принтами. Тут теж в моді червоний колір, і треба відзначити, що і ділові костюми, і сорочки, і об'ємні светри від цього яскравого відтінку тільки виграють [15-16].

Оскільки мода існує для задоволення естетичних та соціальних потреб споживачів, то в даній роботі для визначення основних образно-проектних характеристик, які можуть бути використані в сучасному костюмі, стало проведення експертного оцінювання та соціологічного опитування. Завдяки широкому спектру можливостей використали цей метод у формі анонімного анкетування. Для цього було розроблено анкету, спрямовану на визначення уподобань респондента та побажань стосовно створення перспективної колекції жіночого одягу. Завдяки отриманій інформації в ході проектування колекції костюма стає можливим покращити якість та естетичні показники сучасних моделей.

Отже, в роботі використано метод експертного оцінювання, яке було спрямоване на визначення уподобань респондента та побажань стосовно створення перспективної колекції жіночого одягу. Опитування скероване на розробку колекції молодіжного одягу з використанням графічних засобів подачі авангарду, на основі робіт Фернана Леже. Отримані дані покладено в основу створення творчої колекції одягу з покращеними показниками формоутворення та колориту.

За результатами анкетування було визначено, що потенційними споживачами є дівчата 20-25 років, які слідкують за тенденціями моди і захоплюються сучасним мистецтвом, готові сміливо поєднати це у своєму гардеробі. Завдяки опитуванню було

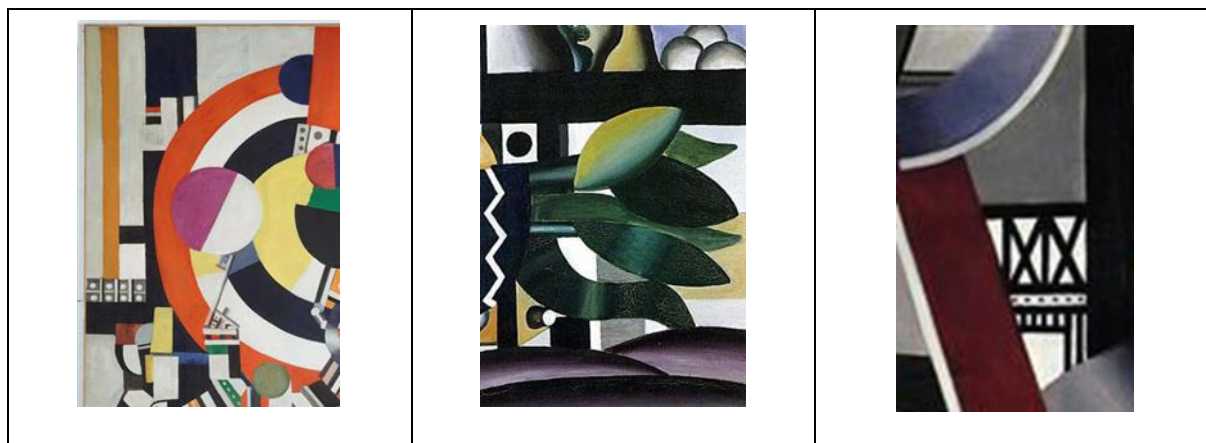
встановлено переваги у виборі гардеробу. Авангард визнано респондентами не тільки улюбленим видом мистецтва, а й одними з передових стилів у гардеробі. Також більшість опитаних відмітили для себе власний оригінальний стиль, в цьому і просліджується їхнє захоплення мистецтвом. Потенційними споживачами були визначені конкретні силуетні форми, оформлення горловини, рукавів, форми брюк, враховані довжини. Одним із важливих питань було нанесення принтів, більшість респондентів обрали змішаний принт, та відають перевагу тому, що більше стосується повсякденного одягу. Опитування виявило, що не всі знайомі з творчістю Фернана Леже, або знайомі зовсім мало, тому застосування образно-художніх рис його живопису можуть справляти ще й просвітницько-мистецький ефект в дизайні костюма [8]. З огляду на це в роботі також виявлено основні елементи робіт Леже, які можуть використатися в проектуванні колекції (табл. 1).

Таблиця 1

Систематизація першоджерела основних елементів композицій Фернана Леже

Продовження таблиці 1

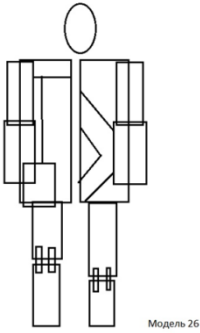
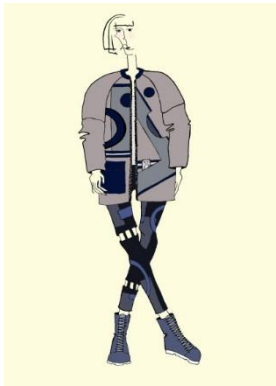

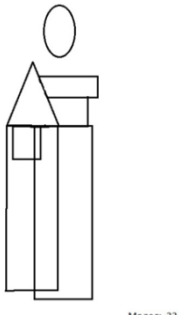
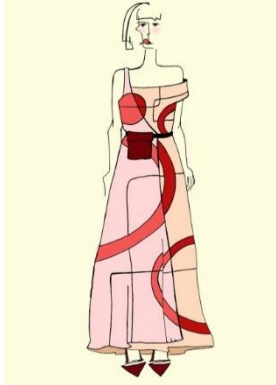

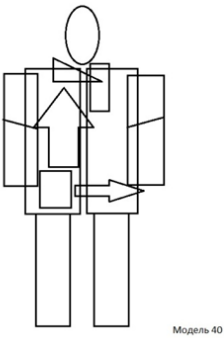

У ході роботи було визначено знаки-символи колекції на кожну модель, які були класифіковані за блоками: повсякденного, ділового, верхнього, парадно-вихідного та ексклюзивного [7]. Саме тому основою даної роботи стала концепція розробки моделей, на основі картин Фернана Леже (табл. 2).

Таблиця 2

Послідовна концепція розробки моделей, на основі картин Фернана Леже

<p>Повсякден- ний одяг</p>			
<p>Діловий одяг</p>			

Продовження таблиці 2

Верхній одяг			
Парадно-вихідний одяг			
Ексклюзивний одяг			

За результатами дослідження для споживача була розроблена колекція яка складається з п'яти блоків, охарактеризовані за призначенням. Основним блоком є повсякденний одяг, який був розроблений за системою «гардероб», діловий та блок ексклюзивного одягу побудований системою «ансамблю» та «комплекту», верхній та нарядний одяг створені на основі застосування системи художнього проектування «комплект». До повсякденного одягу включено: світшоти, топи, цікаві накидки, блузи,

піджаки, спідниці, штани сукні та комбінезони, парадно-вихідний для вечірніх заходів та свят, в цьому блоці вечірні сукні та комплекти зі штанами. Також діловий одяг на роботу та навчання, в який включено: гарнітури ділового костюму, з жакетами, штанами та спідницями, був розроблений цікавий крій щоб наш споживач виділявся серед інших. Оскільки гардероб призначений для молоді, одяг досить сміливий, були використані геометричні принти та вставки з принтами «Чорних ниряльщиків» за мотивами картин Фернана Леже, також був розроблений особливий авторський блок одягу, який призначається для творчих заходів, виставок, фотосесій (рис. 1). Природно-кліматичні умови змусили до розробки зимового, всесезонного, демісезонного одягу, в цьому блоці знаходяться пальта та парки.

Рис. 1. Блок ексклюзивного одягу

Висновки

Отже, основою даного дослідження стала творчість французького художника Фернана Леже, на основі якого була втілена в реальність сучасна жіноча колекція модного одягу. Було проведено аналіз творчості художника, критерії його застосування колористичної гами, базові геометричні форми та символи тощо. Було проведено аналіз перспективного напрямку моди 2018/2019 року, та були досліджені роботи дизайнерів минулих років для того, щоб внести їх основні образні характеристики та показати щось нове при проектуванні актуальних модних образів. В ході роботи авторами використано теоретичні методи наукових досліджень, перш за все, систематизацію першоджерела картин художника та інтерпретація отриманих результатів при розробці сучасного одягу. Були виявлені знаки-символи колекції художньо-композиційного та системно-структурного аналізу.

Також в роботі проведено аналіз уподобань в одязі потенційного споживача, визначено його потреби та охарактеризовано асортимент одягу для розробки колекції одягу, за його уподобаннями та очікуваннями.

В даному випадку була розроблена творча авторська колекція, яка відображає потенційні творчі можливості взаємодії мистецтва і моди та шляхи реалізації нових творчих ідей в дизайні костюма. В результаті дослідження творчості французького художника Фернана Леже, було визначено та адаптовано для застосування в розробці колекції модного одягу основні художньо-композиційні характеристики першоджерела. В роботі визначено принципи пошуку нового напрямку у моді для створення колекції одягу за мотивами сучасного мистецтва.

Список використаних джерел

1. Сагалович М. В. По следам Фернана Леже. (Рассказы о художниках). К. : Советский художник, 1983. – 352 с.
2. Гастон Д. Фернан Леже . Будапешт: Кошут, Угорщина, 1985. – 237 с.
3. А. Фернан Леже. К. : Искусство, 1970. – 144 с.
4. Сайт журналу «Мастера авангарда , Леже Фернан (1881–1955)» [Електронний ресурс]. – Режим доступа: https://www.e-reading.club/chapter.php/1023419/32/Ostanina_-_Mastera_avangarda.html

Referenses

1. Sagalovich, M. (1983). *Po sledam Fernana Lezhe. (Rasskazy o khudozhnikakh)* [In the footsteps of Fernand Leger. (Stories about artists)]. Kiev [in Ukrainian].
2. Gaston, D. (1985). *Fernan Lezhe* [Fernan Lezhe]. Koshut [in Venhryy].
3. Zhadova, L. (1970). *Fernan Lezhe* [Fernan Lezhe].
4. *Sait zhurnalu «Mastera Avangarda, Lezhe Fernan»* [Site of journal «Masters of the avant-garde, Lezhe Fernand »]. e-reading.club/chapter.php. Retrieved from [https://www.e-reading.club/chapter.php](https://www.e-reading.club/chapter.php/1023419/32/Ostanina_-_Mastera_avangarda.html).

5. Сайт журналу «ЛЕЖЕ Фернан, Leger Fernand» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://2queens.ru/Articles/Dom-Hudozhnikov-Klassika/Fernan-Lezhe-francuzskij>
6. Сайт журналу «Музы авангардистов – у Bottega Veneta и Missonihttps» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wmj.ru/tendencii>.
7. Сайт журналу «Систематизація першоджерела» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fb/pesp/2012/12-31/page9.html>
8. Сайт журналу «Анкетування» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/103/11/>
9. Сорохан Г.А. Феномен мистецтва і сучасної художньої культури // Художній авангард: пошук нової мистецької парадигми. – 2015. – Вип. 1. – Режим доступу: <http://kntu.net.ua>
10. Сайт журналу «Енциклопедія живописи. ЛЕЖЕ Фернан Leger, Fernand» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bibliotekar.ru/slovar-impr2/227.htm>
11. Іванова К. П. Живопис ХХ століття в європейській культурі : – К. : Мир книги, 2010. – 456 с.
12. Сайт журналу «Модні тенденції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://azaliya-salon.ru/shoes/main-trends-cellular-print/>
13. Сайт журналу «Модні тенденції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.terrawoman.ua/ua/fashion/fashion_news/main_tendence_aw18/omentar
14. Сайт журналу «Модні тенденції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.terrawoman.ua/ua/fashion/fashion_news/main_tendence_aw18/omentar
5. *Sait zhurnalu «Leger Fernand»* [Site of journal « Leger Fernand»]. 2queens.ru. Retrieved from <http://2queens.ru/Articles/Dom-Hudozhnikov-Klassika/Fernan-Lezhe--francuzskij>
6. *Sait zhurnalu «Muzy avangardistov – u Bottega Veneta i Missonihttps»* [Site of journal «The avant-garde muses are from Bottega Veneta and Missonihttps»]. [wmj.ru/tendencii](http://www.wmj.ru/tendencii). Retrieved from www.wmj.ru/tendencii
7. *Sait zhurnalu «Sistematizatsiya pershodzherela»* [Site of journal «Systematisation of pershodzherela»]. elib.lutsk-ntu.com.ua. Retrieved from <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fb/pesp/2012/12-31/page9.html>
8. *Sait zhurnalu «Anketuvannya»* [Site of journal «Questionnaire »]. textbooks.net.ua Retrieved from <http://textbooks.net.ua/content/view/103/11/>
9. Sorokhan, G.A. (2015). *Fenomen mistetstva i suchasnoi khudozhnoi kulturi* [The phenomenon of art and modern artistic culture]. Pablichne administration: *Khudozhniy avangard: poshuk novoi mistetskoï paradigmi* – Pablichne Administration: Artistic vanguard: search for a new artistic paradigm, 1. Retrived from: <http://kntu.net.ua> [in Ukrainian].
10. *Sait zhurnalu «Entsiklopediya zhivopisi. LYeZhYe Fernan Leger, Fernand»* [Site of journal «Encyclopedia of painting. LEGE Fernand Leger, Fernand»]. bibliotekar.ru. Retrieved from <http://bibliotekar.ru/slovar-impr2/227.htm>
11. Ivanova, K. (2010). *Zhivopis XX stolittya v evropeyskiy kulturi* [The painting of the twentieth century in the European culture].
12. *Sait zhurnalu «Modni tendentsii»* [Site of journal «Fashion trends»]. azaliya-salon.ru. Retrieved from <http://azaliya-salon.ru/shoes/main-trends-cellular-print>
13. *Sait zhurnalu «Modni tendentsii»* [Site of journal «Fashion trends»]. [terrawoman.ua](http://www.terrawoman.ua). Retrieved from http://www.terrawoman.ua/ua/fashion/fashion_news/main_tendence_aw18/omentar

- доступу:
https://www.vogue.ru/fashion/trends/16_glavnykh_tendentsiy_sezona_osen_zima_2017/
15. Сайт журналу «Модні тенденції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tossy.ru/873/n1-man-fashion-Muzhskaya-moda-osen-zima-2017-2018/>
16. Сайт журналу «Модні тенденції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ohfashion.ru/muzhskayamoda/15-glavnyih-modnyih-trendov-v-muzhskoy-odezhde-osen-zima-2017-2018>
17. Сайт журналу «Реферат Пуризм як форма сучасного живопису» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrbukva.net/page,5,118512-Purizm-kak-forma-sovremennoiy-zhivopisi.html>
14. *Sait zhurnalu «Modni tendentsii»* [Site of journal «Fashion trends»]. vogue.ru. Retrieved from https://www.vogue.ru/fashion/trends/16_glavnykh_tendentsiy_sezona_osen_zima_2017
15. *Sait zhurnalu «Modni tendentsii»* [Site of journal «Fashion trends»]. tossy.ru. Retrieved from <http://tossy.ru/873/n1-man-fashion-Muzhskaya-moda-osen-zima-2017-2018>
16. *Sait zhurnalu «Modni tendentsii»* [Site of journal «Fashion trends»]. ohfashion.ru. Retrieved from <https://ohfashion.ru/muzhskayamoda/15-glavnyih-modnyih-trendov-v-muzhskoy-odezhde-osen-zima-2017-2018>
17. *Sait zhurnalu «Referat Purizm yak forma suchasnogo zhivopisu»* [Site of journal «Iris as a form of contemporary painting»] ukrbukva.net. Retrieved from <https://ukrbukva.net/page,5,118512-Purizm-kak-forma-sovremennoiy-zhivopisi.html>

Pecherska Viktoriia

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0705-838X>
viktoria.pecherska96@gmail.com

*Kyiv National University of
Technologies and Design*

Kudryavtseva Nadia

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7653-9641>
kdnykdny@gmail.com

*Kyiv National University of
Technologies and Design*

Chuprina Natalia

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7017-6456>

Researcher ID: [W-1328-2018](https://orcid.org/0000-0001-7017-6456)
chouprina@ukr.net

*Kyiv National University of
Technologies and Design*

Исследование художественно-композиционных характеристик элементов творчества Фернана Леже с целью разработки современной коллекции одежды Печерская В. П., Чуприна Н. В., Кудрявцева Н. И.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Определение общих черт искусства и моды, изучение авангарда, как способа проектирования формы костюма для последующей разработки женской коллекции.

Методика. В работе теоретический метод был направлен на создание теоретических обобщений и формулировок закономерностей исследуемых явлений, их цель будет заключаться в обосновании существующих работ художника и установлении закономерности связи между ними.

Результаты. Возможность создания новой коллекции женской одежды на основе систематизации и творческой трансформации полученной информации.

Научная новизна заключается в возможности поиска нового направления разработки проектных образов в дизайне костюма для создания коллекции одежды по мотивам картин Фернана Леже. Характеризуется научная новизна анализом и изучением орнаментов и колористической гаммы, а также сравнением композиционных составляющих в работах художника.

Практическая значимость. Исследованный материал может применяться в работе специалистов, которые работают в сфере дизайна и проектирования.

Ключевые слова: мода, форма костюма, композиционный центр, проектирование коллекции, проектный образ, дизайн костюма

Study of composite performance art-element of creativity Fernand Leger in order to design modern collection of clothes

Pecherska V., Chuprina N., Kudryavceva N.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. The definition of common features of art and fashion, the study of avant-garde as a way to design a suit for further designing of a women's collection.

Methodology. In the work, the theoretical method was aimed for creating theoretical generalizations and formulations of the laws of the phenomena under investigation. Their purpose would be to explain the existing works of the artist and to establish the regularities of the connection between them.

Findings. Ability to create a new collection of women's clothing on the basis of systematization and creative transformation of the information.

Originality. It is possible to find a new direction in projecting of patterns in a costume design to create a collection of clothes based on the paintings of Fernand Leger. The scientific novelty is characterized by the analysis and study of ornaments and color schemes, as well as by the comparison of compositional components in the works of the artist.

Practical value. The studied material can be used in the work of specialists working in the field of costume design.

Keywords: fashion, costume form, composition center, design of the collection, design image, costume design